

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **Ing. M. F.**, zastoupený Mgr. Petrou Kaše-Lukschovou, advokátkou se sídlem Rumunská 12, 120 00 Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2011, č. j. 2231/DS/2010, sp. zn. JID 121092/2011/KUUK/Bla, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. 11. 2012, č. j. 42 A 7/2011 - 27, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.
- II. Žalobci **se ukládá** zaplatit ve lhůtě **3 dnů** od doručení tohoto usnesení České republice – Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek ve výši 1.000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.
- III. Soud **v y z ý v á** žalobce, aby ve lhůtě **jednoho týdne** od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5.000 Kč**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Děčín ze dne 29. 3. 2010, č. j. OSC/36128/2010/Koh, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. l) a podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, za což mu byla uložena pokuta ve výši 5.000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč. Odvolání žalobce proti citovanému rozhodnutí žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem; ten rozsudkem ze dne 28. 11. 2012, č. j. 42 A 7/2011 - 27, žalobu zamítl.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností u Nejvyššího správního soudu domáhá zrušení rozsudku krajského soudu. Součástí kasační stížnosti je také návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[3] Před samotným posouzením tohoto návrhu Nejvyšší správní soud k institutu odkladného účinku uvádí následující. Pravidelně je odkladný účinek spojován s tzv. řádnými opravnými prostředky, např. odvoláním. Zde účinky rozhodnutí správního orgánu nastávají až v okamžiku rozhodnutí o opravném prostředku (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 581/06 ze dne 11. 10. 2006, <http://nalus.usoud.cz:> „Účelem [odložení vykonatelnosti rozhodnutí] je vytvoření časového prostoru pro posouzení ústavní stížnosti tak, aby před rozhodnutím soudu nedošlo k nevratným krokům, po nichž by se jeho rozhodování stalo jen akademickým cvičením a ochrana ústavně zaručených základních práv a svobod by byla toliko iluzorní“).

[4] Nejvyšší správní soud již v minulosti judikoval v usnesení ze dne 24. 2. 2010, č. j. 6 As 6/2010 - 61, že institut odkladného účinku je primárně spjat se žalobou jakožto nástrojem ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení. Odkladný účinek přiznávaný žalobě má proto ochránit tohoto adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 - 115; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná na www.nssoud.cz).

[5] Zákonem č. 303/2011 Sb. kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, došlo s účinností od 1. 1. 2012 i ke změně úpravy podmínek pro přiznání odkladného účinku v § 73 s. ř. s. Na rozdíl od předchozí právní úpravy již není nutné prokazovat tzv. nenahraditelnou újmu žalobce (resp. důvodnou obavu její hrozby), nýbrž stačí pouze poukázat na nepoměr mezi následkem (slovy zákona „újmou“), který by vznikl žalobci nepřiznáním odkladného účinku a případnou újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Přiznání odkladného účinku nesmí být současně v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Důvodová zpráva k zákonu č. 303/2011 Sb. v bodu 38 uvádí: „*Institut odkladného účinku správní žaloby má pro faktickou úroveň ochrany veřejných subjektivních práv (tedy pro naplňování základního smyslu správního soudnictví) často klíčový význam. V situacích, kdy je žalobce vystaven hrozbě těžko napravitelné nebo kompenzovatelné újmy, může být pro žalobce rozhodnutí o jeho žádosti o přiznání odkladného účinku přednější než případné vyhovění samotné žalobě za situace, kdy je zrušené rozhodnutí již "konzumováno" a zásah do práv či zájmů hájených žalobcem neodstranitelný. Za základní problém současné právní úpravy lze označit skutečnost, že zákonodárce neponechal na uvážení soudu, kterému z konfliktních zájmů dát v konkrétním případě přednost, ani neupravil pouhá vodítka pro tuto úvahu. [...] Každé rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku musí být vždy řádně odůvodněno, proto se tato povinnost stanovuje explicitně.*“

[7] Lze tedy shrnout, že současná úprava je ve vztahu k přiznání odkladného účinku příznivější než úprava předešlá.

[8] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění výše uvedených zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výrazné disproportionality újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného správního rozhodnutí, které z povahy věci pozastavit lze (tj. uložené právní povinnosti nelze vynucovat, přiznaná oprávnění nelze uplatňovat, odejmutá oprávnění zůstávají zachována, atd.).

[9] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[10] Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci a z obsahu spisového materiálu.

[11] Stěžovatel svůj návrh na odkladný účinek odůvodnil tím, že je v současné době veden na úřadu práce jako žadatel o zaměstnání. S ohledem na jeho věk, kvalifikaci a lokalitu, v níž práci hledá (severní Čechy), je nalezení zaměstnání velmi obtížné. K hledání práce stěžovatel nezbytně potřebuje motorové vozidlo, neboť častým kvalifikačním předpokladem výběrových řízení je oprávnění k řízení motorových vozidel. Odebráním řidičského oprávnění se stěžovateli zužuje okruh potenciálních zaměstnání, o něž by se mohl ucházet. Stěžovatel dále popsal, že pečuje o svou těžce nemocnou tchýni (jeho manželka o ni pečuje jen omezeně ze zdravotních důvodů), která je držitelkou průkazu ZTP a pobírá příspěvek na mobilitu podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením. Stěžovatel je jediným z rodiny, kdo tchýni dopravuje k lékaři apod. Z popsaných důvodů je stěžovatel a jeho rodinní příslušníci závislí na motorovém vozidle. Popsané skutečnosti stěžovatel doložil kopií průkazu ZTP M. K., kopií dokladu o vedení stěžovatele na úřadu práce, rozhodnutím Úřadu práce České republiky, Krajské pobočky v Ústí nad Labem, Kontaktní pracoviště Ústí nad Labem, ze dne 7. 2. 2012, č. j. MPSV-UP/386421/12/AIS-ZDP, o přiznání příspěvku na mobilitu v měsíční výši 400 Kč od 1. 1. 2012 do 31. 8. 2015, bankovním výpisem z účtu stěžovatele.

[12] Žalovaný navrhl zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Uvedl, že kladné rozhodnutí by bylo v rozporu s veřejným zájmem na bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, neboť by umožnilo nadále řídit motorové vozidlo řidiči, který se dopustil překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 54 km/h.

[13] Nejvyšší správní soud z předloženého spisu zjistil následující skutečnosti. Stěžovatel se od samého počátku snaží zpochybnit zákonnost rozhodnutí, kterým byl uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních

komunikacích. Možnost řízení motorového vozidla je pro něj významnou devízou při hledání zaměstnání, neboť většina zaměstnavatelů klade na uchazeče požadavek na řízení motorových vozidel; skutečnost, že je stěžovatel veden v evidenci úřadu práce doložil stěžovatel dokladem o vedení na úřadu práce, z něž vyplývá četnost návštěv stěžovatele na úřadu práce (srov. č. l. 12 a 17 soudního spisu). Současně uváděl, že pečuje o nemocnou tchýni, kterou dopravuje k lékaři, k čemuž přiložil kopii průkazu ZTP M. K. a rozhodnutí o přiznání příspěvku na mobilitu M. K. (srov. č. l. 13, 16, 18 soudního spisu); příspěvek na mobilitu je zasílán na bankovní účet stěžovatele (srov. č. l. 14 soudního spisu). Z citovaného rozhodnutí dále vyplývá, že M. K. má trvalé bydliště na téže adrese jako stěžovatel.

[14] Stěžovatel tak svá tvrzení o nepoměrně větší újmě dostatečně prokázal. V daném případě dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou splněny. Odebrání řidičského oprávnění stěžovateli by tak mohlo představovat pro něj a osoby jemu blízké nepoměrně větší újmu, než která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by se výkon a jiné právní následky napadeného rozhodnutí odložily. Soud se neztotožňuje se žalovaným, že přiznání odkladného účinku by bylo v rozporu s veřejným zájmem z toho důvodu, že by bylo umožněno další řízení vozidla řidiči, který se dopustil výrazného překročení nejvyšší dovolené rychlosti. Přiznání odkladného účinku „jen“ odsouvá účinky po dobu, kdy je zákonnost napadeného rozhodnutí přezkoumávána. Ztotožní-li se kasační soud s krajským soudem v tom, že rozhodnutí žalovaného bylo v souladu se zákonem, pak bude povinností žalobce vykonat sankci spočívající v zákazu řízení motorových vozidel v délce uložené napadeným rozhodnutím. Protože přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem rozhodl Nejvyšší správní soud tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku zároveň v žádném případě nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti.

[15] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá dle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), soudnímu poplatku ve výši 1.000 Kč (srov. k tomu též usnesení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32). Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*], tj. právní mocí tohoto usnesení. Stěžovatel je povinen poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku zaplatit do tří dnů od doručení tohoto usnesení (viz § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích).

[16] Současně Nejvyšší správní soud vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost. V souladu s § 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích je s podáním kasační stížnosti spojen vznik poplatkové povinnosti. Podle položky č. 19 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou uvedeného zákona, je kasační stížnost zpoplatněna částkou 5.000 Kč. Tento soudní poplatek nebyl současně s podáním kasační stížnosti zaplacen, soud proto žalobce vyzval ke splnění poplatkové povinnosti a stanovil mu k tomu lhůtu jednoho týdne.

[17] Soudní poplatek lze zaplatit:

- vylepením kolků na tomto tiskopisu nebo
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: 1010418312.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Nebude-li poplatek za řízení o kasační stížnosti ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení zastaví [§ 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve spojení s § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního]. Soud však řízení nezastaví, je-li tu nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by Vám mohla vzniknout újma, a ve stanovené lhůtě sdělíte soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doložíte, že bez své viny jste nemohl poplatek dosud zaplatit.

Máte-li za to, že jsou u Vás splněny podmínky pro částečné či plné osvobození od soudních poplatků, můžete ve lhůtě stanovené pro zaplacení poplatku požádat soud o osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního).

V případě placení kolkovými známkami nalepte vždy oba jejich díly na tiskopis na vyznačeném místě. Tiskopis podepište a vraťte jej označenému soudu. Kolkové známky neznehodnocujte.

V Brně 15. ledna 2013

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu